

FV regio DILBEEK vzw

NIEUWSBRIEF

Jaargang 19

nummer 3

maart 2024

Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw is een regionale afdeling van Familiekunde Vlaanderen vzw. Ons werkgebied omvat volgende fusiegemeenten: Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Gooik, Galmaarden, Grimbergen, Halle, Herne, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Pepingen, Opwijk, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Vilvoorde, Wemmel en de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Advies, opleiding, overleg, uitwisseling van ervaring, ontmoeting en samenwerking op het vlak van familiekunde en verwante wetenschappen staan daarbij centraal.

Familiekunde Vlaanderen vzw organiseert
in samenwerking met FV regio Dilbeek vzw haar

57ste Nationaal Congres Justitie- en gevangenisarchieven

op zaterdag 13 april 2024 in Dilbeek

C.C. Westrand, Kamerijklaan 46

Werkten mee aan dit nummer:

Jan Erkelbout

Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Documentatiecentrum	2
Activiteiten	3
Aartsbisschoppelijk Archief Meechelen	4
Vergeeten beroep fonteinier	5
Parochieregisters Neerwinden	6
Bewaar onze grafstenen (vervolg)	6
Lange huwelijken	6
Rouwjuwelen – Bron voor familiegeschiedenis.....	7
Schenkeningen	7
Vraag en antwoord	7

VOORWOORD

SCHRIJF JE NU IN !

voor het

57ste NATIONAAL CONGRES van FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Thema: Justitie- en gevangenisarchieven

zaterdag 13 april 2024 in CC Westrand te Dilbeek

Inschrijven via <https://familiekunde-vlaanderen.be/node/1311>

Unieke kans om genealogen uit heel Vlaanderen te ontmoeten
Boeiende referaten
Standenbeurs

DOCUMENTATIECENTRUM

Ons documentatiecentrum bevindt zich in bibliotheek 'De Wolfspuut'
D' Arconatiestraat 1 te 1700 Dilbeek (naast CC Westrand)

De leeszaal van ons documentatiecentrum is volledig opengesteld op

elke **2e donderdag** van de maand van **18.00 tot 20.00 uur**

elke **4e zaterdag** van de maand van **10.00 tot 13.00 uur**

1e maandag en **3e maandag** van de maand van **14.00 tot 16.00 uur** echter liefst op
voorafgaandelijke afspraak bij Alfons Depester
via e-mail alfons.depester@skynet.be

Openingstijden

maandag 4 maart van 14.00 tot 16.00 uur (op afspraak)

donderdag 14 maart van 18.00 tot 20.00 uur

maandag 18 maart van 14.00 tot 16.00 uur (op afspraak)

zaterdag 23 maart van 10.00 tot 13.00 uur

**Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een
bijdrage van 2,00 euro**

ACTIVITEITEN

Omdat de capaciteit van sommige vergaderlokalen beperkt is vragen wij u zich **steeds verplicht en tijdig vooraf in te schrijven** en uw aanwezigheid te bevestigen. Inschrijven via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be.

Woensdag 13 maart om 20.00 uur brengt **Hugo Buts**, voorzitter FV regio Aalst zijn lezing **“Belastingen als bron voor genealogisch onderzoek”**.

Belastingen zijn van alle tijden en niemand betaalt ze graag. Maar voor genealogisch onderzoek zijn de bronnen die gegevens bevatten over de belastingplichtigen een zeer interessante bron. Hugo Buts zal er één en ander over vertellen.

Zo was het kiesrecht lang verbonden met het betalen van een zekere belasting. Eigenaars van een huis of grond kennen het kadastrale inkomen en de belasting daarop. Dat is ook niet nieuw. Ook voor het acien regime bestaan er dergelijke bronnen, namelijk landboeken en quoteboeken. De zijn soms onder andere benamingen opgenomen in de archieveninventarissen, maar ze geven in elk geval informatie over het bezit van onze voorouders die we in lijsten tegenkomen. Omdat de boeken jarenlang meegingen, staat er regelmatig een opvolger voor de betalingen in en dat bewijst ook de afstamming. Nuttig als je zou twijfelen over een ouder-kind relatie. Het bedrag dat moest betaald worden, of de omvang van de bezittingen, geven een idee over de plaats op de sociale ladder van onze voorouders.

Locatie: **Auditorium van Kasteel La Motte, Lumbeekstraat, 20 te 1700 Sint-Ulriks-Kapelle (Dilbeek).**

Toegang is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een bijdrage van 5,00 euro. **Vooraf inschrijven is verplicht** via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Zaterdag 13 april 2024 organiseert FV regio Dilbeek vzw het **57 ste Nationaal Congres van Familiekunde Vlaanderen** met als thema **“Justitie- en gevangenisarchieven”**

Volgende sprekers en onderwerpen komen aan bod:

Dr. Harald Deceulaer, archivaris RA Brussel met **“Geschiedenis en archief van de Brusselse gevangnissen”**

Paul Drossens, diensthoofd RA Gent met **“Misdad en straf in de hedendaagse tijd (1795-heden). Een overzicht van de gerechtelijke en penitentiaire actoren, bronnen en onderzoeksmogelijkheden”**

An Vandenberghe, projectmedewerker RA Gent met **“Porject OUTLAW: hoe 120.000 gevangenen terug een naam krijgen (1850-1924)”**

Willy Van den Bergh met **“De Weldadigheidskolonies in de Noorderkempen met hun kolonisten”**

Locatie: cc Westrand, Kamerijklaan 46 te 1700 Dilbeek

Het volledige programma, meer info en inschrijvingsformulier: https://familiekunde-vlaanderen.be/system/files/congres-2024-folder_final.pdf

Zondag 21 april 2024 – Erfgoeddag

Met FV regio Dilbeek vzw verlenen we onze medewerking aan de erfgoeddag 2024 met **“Markante personen op de begraafplaats te Dilbeek”**

Meer info volgt later.

Woensdag 8 mei 2024 om 20.00 uur brengt **Johannes Van De Walle**, archivaris Algemeen Rijksarchief 2 (Depot Joseph Cuvelier) ons zijn lezing "**Archieven van het militair gerecht en hun raadplegingsmogelijkheden**".

Locatie: **Auditorium van Kasteel La Motte, Lumbeekstraat, 20 te 1700 Sint-Ulriks-Kapelle (Dilbeek).**

Toegang is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een bijdrage van 5,00 euro. **Voraf inschrijven is verplicht** via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Zaterdag 15 juni 2024 – 28ste Praat-, Kaas- en Wijnavond

Vanaf 18 uur bieden wij u een uitgebreid kaas- en vleesbuffet aan met zelfbediening

Locatie: Zaal Solleveld te Sint-Martens-Bodegem (Dilbeek)

Reserveer alvast deze datum in uw agenda!

AARTSBISSCHOPPELIJK ARCHIEF MECHELEN

Genealogische bronnen in het Aartsbisschoppelijk Archief te Mechelen

De Belgische bisdommen zijn autonoom en elk bisdom bewaart zijn eigen archieven. Bisdomarchieven zijn in tegenstelling tot de Rijks-, Stads- en Gemeentearchieven privaatrechtelijke archieven.

Het archief van het Aartsbisdom Mechelen-Brussel te Mechelen bevat naast parochieregisters onder andere ook:

- registers legervicariaat Ancien Regime
- registers legervicariaat 19de – 20ste eeuw
- huwelijksdispensaties Ancien regime tot vroege 20ste eeuw
- decanale visitatieverslagen (pastoors, koster, vroedvrouwen)
- benoemingsdossiers koster (19de eeuw)
- inspectieverslagen onderwijzers (19de eeuw)
- parochiearchieven
- seminariearchief
- benoemingsregisters pastoors en onderpastoors
- Sint-Romboutskapitel: testamenten en boedelstaten
- collectie doodsprentjes priesters
- klooster- en abdijarchieven
- pastoorsverslagen WO I en WO II
- doopsels, vormsels en huwelijken vluchtelingen WO I

Bisdommen online:

- ODIS: www.odis.be , archievenoverzichten van de bisdommen Mechelen-Brussel, Brugge, Gent
- Archiefbank Vlaanderen: www.archiefbank.be
- LIAS: <https://libis.be/s/libis-pro/page/archive>
- Eigen webpagina via Kerknet: <https://www.kerknet.be/aartsbisdom/organistaie/diocesaan-archief>
- www.facebook.com/aartsbisschoppelijarchief

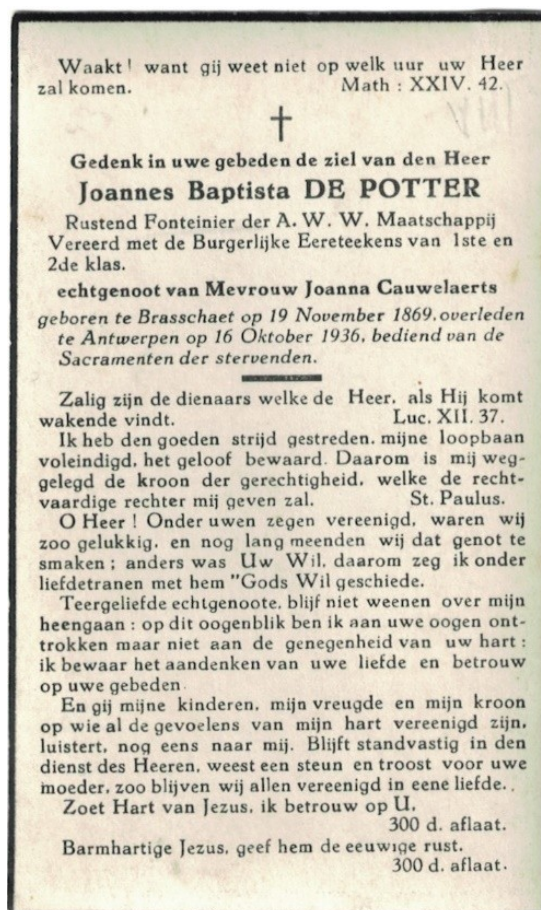
Contactgegevens Mechelen-Brussel: archiv@diomb.be

Bron: Gerrit Vanden Bosch, archivaris Aartsbisdom Mechelen-Brussel

VERGETEN BEROEP FONTEINIER

Vergeeten beroep: Fonteinier

We krijgen elke week wel doodsprentjes geschonken voor onze collectie. Wanneer de overledene fier was op zijn beroep, wordt dat graag op het doodsprentje vermeld. Soms is het een totaal vergeten beroep. In dit geval was de man 'fonteinier'.

A.W.W. staat voor Antwerpse Waterwerken. Deze watermaatschappij bestaat vandaag onder de naam Water-Link. De fonteinier was essentieel in deze sector, hij stond in om via ondergrondse leidingen het water naar de woningen te brengen. In de steden werd dat meestal tussen 1850 en 1900 doorgevoerd. Kleinere gemeenten konden deze kost niet aan. Daarom werden rond 1900 Watermaatschappijen opgericht om het van deze gemeenten over te nemen. De A.W.W. bestaat sinds 1880.

Het prentje laat zien dat een fonteinier door zijn uniform toch een zekere status uitstraalde.

Maar vergis u niet, vandaag bestaat het beroep van fonteinier nog steeds. Bij Vivaqua zocht men er in 2022 nog een aantal. Het gaat nog steeds om mensen die de leidingen naar uw woning aanleggen.

Het woord fonteinier zou **afgeleid zijn van 'fonte' of gietijzer**. De fonteinier zou dan met gietijzeren leidingen werken. Tot 1930 waren de leidingen in gietijzer gemaakt. Vandaag zitten er trouwens ondergronds nog veel hoofdleidingen in gietijzer. Dat zijn dan buizen met grote diameter. Vergelijk het met de kleinere leidingen in lood, waar de woorden loodgieter of plombier van afgeleid zijn.

De website van MOT, het Museum voor Oudere Technieken, geeft nog een verklaring: Fonteiniers vinden hun oorsprong bij het bouwen van de eerste fontein. Ze maakten daarbij gebruik van houten stammen om het water naar de fontein te laten vloeien.

Bronnen:

www.larousse.fr

www.mot.be (Museum voor Oudere Technieken)

<https://www.hbvl.be/cnt/aid811428> (Belang van Limburg)

Waterwereld 2023 (tijdschrift van De Watergroep)

Jan Erkelbout

PAROCHIEREGISTERS NEERWINDEN

Wie op de site van Familysearch naar de akten van het Ancien Régime (parochieregisters) van Neerwinden zoekt krijgt de melding “niets gevonden”.

De akten van geboorten, huwelijken en overlijden van **Neerwinden van 1693 tot 1801** staan echter op de film nr 008375105 van Linkebeek, index 1624 – 1797, item 5 t/m 10 (vanaf p. 283)

Léon Verheylewegen

BEWAAR ONZE GRAFSTENEN (VERVOLG)

Ontdek de nieuwe foto's van begraafplaatsen uit onze regio gepubliceerd in **januari 2024**.

- [Humbeek, Kerkhofstraat, Humbeek, Vlaams-Brabant, 527 grafstenen](#)
- [Cimetière du Dieweg, Uccle, Bruxelles-Capitale, 1.426 grafstenen](#)
- [Ancien cimetière de Berchem-Sainte-Agathe \(désaffecté\), Berchem-Sainte-Agathe, Bruxelles-Capitale, 133 grafstenen](#)

Bron: Geneanet, Nieuwsbrief 11/02/2024

LANGE HUWELIJKEN

Langste Belgische huwelijken ooit (>75 jaren)

Maurits Adolf Breynaert (° Sint-Kwintens-Lennik, 11/09/1918 en + Dilbeek, 01/07/2021) en **Florentina Gyssels** (° Itterbeek, 09/07/1919 en + Dilbeek, 16/03/2022) huwden te Itterbeek op 23/10/1941. Hierdoor waren ze 79 jaar en 251 dagen gehuwd.

Maurits werd 102 jaar en 293 dagen en Florentina 102 jaar en 250 dagen.

Hiermee staan ze op de derde plaats van de langste Belgische huwelijken

Een lijst van deze langste Belgische huwelijken kan je raadplegen via volgende link:

<https://nl.wikisage.org/wiki/>

[Lijst van de oudste mensen ooit in de Benelux en de langste huwelijken ooit in België %C3%AB#Langste_Belgische_huwelijken_ooit_\(%E2%89%A575_jaren\).](#)

Gilbert Buyst

ROUWJUWELEN – BRON VOOR FAMILIEGESCHIEDENIS

ROUWJUWELEN – Een interessante bron voor je familiegeschiedenis

Rouwjuwelen zijn niet enkel waardevolle sieraden, maar kunnen ons ook veel vertellen over onze familiegeschiedenis. In de negentiende eeuw symboliseerde elk stuk een specifieke rouwfase. Ontdek [hier](#) waaraan je rouwjuwelen kan herkennen, en hoe deze bron in de laatste eeuwen is geëvolueerd.

Bron: Histories, Nieuwsbrief februari 2024

SCHENKINGEN

Schenkeningen zoals genealogische documenten, rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, allerlei boeken, familieboeken, enz... blijven welkom in ons documentatiecentrum!

VRAAG EN ANTWOORD

Antwoorden en nieuwe vragen **altijd** sturen naar volgend mailadres:

info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Uw antwoord wordt dan overgemaakt aan de vraagsteller en gepubliceerd in de eerstvolgende nieuwsbrief.

Publicatie: Gilbert Buyst, Snikbergstraat 46 – 1700 Dilbeek

Redactie: gilbert.buyst@skynet.be

Voorzitter: Alfons Depester

e-mail: info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

website: <https://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

Zetel: Kleinekapellaan, 66 te 1700 Dilbeek

[Volg ons op](#)

